

1979, 25. května – Sdělení VONS č. 110 „Tresty za účast na mši“ o rozsudku Okresního soudu v Ústí nad Labem odsuzujícím Vojtěcha Srnu a Miloslava Šváčka pro trestný čin maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi, resp. pomoci k tomuto trestnému činu, k podmíněným trestům odnětí svobody.

Před senátem Okresního soudu v Ústí nad Orlicí proběhla dne 18. května 1979 závěrečná část hlavního líčení v trestní věci proti pateru Vojtěchu Srnovi a Miloslavu Šváčkovi.¹ Okresní prokurátor JUDr. Josef Lokvenc je vinil (viz naše sdělení č. 31, 79, 81 a 105)² z trestného činu maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi (§ 10 k § 178 tr. z.).³ Vojtěch Srna se měl údajného trestného činu dopustit tím, že jako římskokatolický duchovní přísluhoval v srpnu 1977 polskému knězi Zielonkovi při mších sloužených před budíčkem v esperantském táboře v Herborticích. Miloslav Šváček se pak měl dopustit pomoci k uvedenému trestnému činu tím, že tyto soukromé mše povolil, resp. umožnil.

Hlavní líčení, které započalo již v únoru 1979, bylo dvakrát odročeno, poněvadž několik svědků před soudem odvolalo nebo pozměnilo své výpovědi s poukazem na nátlak vyšetřovatelů při výsleších. Vznikl také rozpor mezi stanoviskem církevních úřadů a ministerstva kultury o tom, jakou povahu mělo přísluhování Vojtěcha Srny při mši. Soud tentokrát vyslechl vyšetřovatele StB kapitána Jároše a nadporučíka Moravce,⁴ kteří konstatovali naprostou korektnost prováděných výslechů, a dospěl k závěru, že nepravdivé jistě musejí být výpovědi civilních svědků. Stejně tak soud přijal za závazné stanovisko ministerstva kultury, podle něhož je bez ohledu na další okolnosti přísluhování kněze při mši vždy koncelebrací (tj. výkonem duchovenské činnosti), nikoli ministrováním. V závěrečné řeči poukázal prokurátor na vysokou nebezpečnost jednání obžalovaných, neboť „náboženská ideologie je v přímém rozporu s vládnoucí ideologií marxismu a rozhodně jí nemůže být poskytnuta nějaká bezbřehá svoboda“.

Soud shledal obžalované vinnými ve smyslu obžaloby a uložil jim tresty v souladu s návrhem prokurátora: Vojtěchu Srnovi navíc vyslovil zákaz duchovenské činnosti (§ 49 odst. 1 tr. z.) na dobu tří let.

Vojtěch Srna a prokurátor se vzdali možnosti odvolání, Miloslav Šváček se zatím nevyjádřil.

Hlavnímu líčení bylo přítomno asi třicet občanů. V rozporu [s] ustanovením zákona o účasti široké veřejnosti při projednávání trestních věcí napadl prokurátor již před zahájením líčení veřejnost, zvláště pak „ty aktivní, kteří o průběhu líčení podávají informace dalším občanům a do ciziny“. V závěrečné řeči pak předčítal některé partie ze sdělení VONS, označil je za „něco mnohem horšího a sprostšího než psychický nátlak“ a vyhrožoval případně přítomným členům VONS trestními postihy. (Za VONS byli líčení přítomni Václav Benda a Dana Němcová).

Jak jsme již několikrát konstatovali, v soudní represi proti Vojtěchu Srnovi a Miloslavu Šváčkovi vidíme hrubé porušení základních občanských práv, garantovaných čs. právním řádem. Nepokládáme vynesení rozsudek za akt spravedlnosti, ale za pokus zastrašit naše věřící spoluobčany a předem torpédovat jakékoli zlepšení vztahů mezi katolickou církví a československým státem.

Informace o Chartě 77, r. 2, 1979, č. 8, s. 13.

POZNÁMKY

- ¹ Okresní soud v Ústí nad Orlicí zasedal při hlavním jednání ve složení: předseda senátu JUDr. Václav Mokrý, přisedící soudci Zbyněk Pelikovský a František Kovář. Miloslav Šváček byl odsouzen pro pomoc k trestnému činu maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi podle § 10, odst. 1, písm. c) tr. zák. k § 178 tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání patnácti měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu tří let a Vojtěch Srna pro trestný čin maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi podle § 178 tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku, rovněž s podmíněným odkladem na tři roky, a k tříletému

zákazu výkonu povolání duchovního. OS v Ústí nad Orlicí, soudní spis k případu Miloslava Šváčka a Vojtěcha Srny (spis. zn. 1 T 29/79) uložený jako příloha rehabilitačního spisu, spis. zn. 2 Rt 75/91.

² Dokumenty č. 31, 79, 81 a 105.

³ Dne 27. 6. 1980 rozhodl Okresní soud v Ústí nad Orlicí v neveřejném zasedání za předsednictví JUDr. Václava Mokrého o tom, že na Srnu se vztahuje amnestie prezidenta republiky z 8. 5. 1980, čímž mu byl prominut podmíněný trest odnětí svobody ve výši jednoho roku s podmíněným odkladem na tři roky. Amnestie se však nevztahovala na tříletý zákaz vykonávat duchovenskou činnost. Proti tomu podal Srna 9. 7. 1980 stížnost, kterou však Krajský soud v Hradci Králové v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Soni Koubové a soudců prom. práv. Bedřicha Chvojky a prom. práv. Luboše Geislera 23. 7. 1980 zamítl. OS v Ústí nad Orlicí, soudní spis k případu Miloslava Šváčka a Vojtěcha Srny (spis. zn. 1 T 29/79) uložený jako příloha rehabilitačního spisu, spis. zn. 2 Rt 75/91.

⁴ Jednalo se zřejmě o Zdeňka Jároše a Antonína Moravce, příslušníky KS SNB Hradec Králové.